

KHS
HV
NHV-ansokan@socialstyrelsen.se

Ansökningsförfrågan angående att bedriva viss vård inom vårdområdet Arbets- och miljödermatologi som nationell högspecialiserad vård

Socialstyrelsen utlyser härmed möjligheten för samtliga regioner att ansöka om tillstånd att bedriva nationell högspecialiserad vård inom vårdområdet Arbets- och miljödermatologi.

Bakgrund

Socialstyrelsen har den 19 december 2023 beslutat att viss vård vid Arbets- och miljödermatologi, enligt definitionen nedan, ska utgöra nationell högspecialiserad vård och bedrivs vid en vårdenhet.

Definition:

Avancerad utredning av patienter med misstänkta arbets- och miljöorsakade hudsymtom.

Patienter ska remitteras till nationell högspecialiserad vårdenhet efter utredning/bedömning vid arbets- och miljödermatologisk enhet, eller motsvarande, när behov av avancerad utredning föreligger.

Förtydliganden till definitionen:

Med avancerad utredning avses utredning som kräver personal med avancerad kemisk kompetens samt laboratorium med analysutrustning, som exempelvis GC-MS, HPLC, AAS eller motsvarande, för identifiering av nya eller okända allergen och kvantifiering av allergen i komplexa material/blandningar.

Avgränsningar till definitionen:

Följande områden, med stark koppling till definitionen, ingår ej i definitionen och ska ej koncentreras på nationell nivå:

1. Basal utredning på hudmottagningen eller hudklinik avseende epikutantest med svensk basserie, andra vanligt förekommande testserier och relevansbedömning utifrån de testresultat som erhållits.
2. Arbets- och miljödermatologisk utredning med relevanta testserier och/eller testsubstanser samt eget material och/eller extrakt därav med relevans och exponeringsbedömning inkluderande arbetsplatsbesök.

Kemiska analyser för att identifiera definierade allergen i arbetsmaterial som inte kräver avancerad utrustning exempelvis för att påvisa formaldehyd, nickel eller kobolt.

3. Försäkringsmedicinskt stöd, psykosocial hjälp samt sekundär prevention i etablerade riskmiljöer.

Tillståndsprocessen

Det är Nämnden för nationell högspecialiserad vård (nämnden) som beslutar om vilken eller vilka regioner som beviljas tillstånd att bedriva nationell högspecialiserad vård samt beslutar om de särskilda villkoren för tillståndet. En sakkunniggrupp har fått i uppdrag av Socialstyrelsen att utreda och ge förslag på vilken hälso- och sjukvård som ska utgöra nationell högspecialiserad vård och hur många enheter sådan vård ska bedrivas på. Sakkunniggruppen föreslår i sin utredning de särskilda villkoren som bör gälla för aktuellt tillstånd, se bilaga 1. Socialstyrelsen har remitterat sakkunniggruppens utredning. De särskilda villkoren för aktuellt tillstånd kan komma att justeras av nämnden när beslut om tillstånd fattas.

Regionen ska även uppfylla de generella villkoren som framgår av 4 kap. Socialstyrelsens föreskrifter (HSLF-FS 2018:48) om nationell högspecialiserad vård, se bilaga 2.

Inför nämndens beslut kommer Socialstyrelsen att inhämta ett yttrande från en särskild beredningsgrupp.

När nämnden fattar beslut om vilken eller vilka regioner som ska få tillstånd att bedriva nationell högspecialiserad vård ska patientens bästa vara utgångspunkten vid bedömningen (se prop. 2017/18:40 s. 51 f.). Även systemkonsekvenser t.ex. påverkan på akutsjukvården, patienttransporter samt utbildning och forskning får beaktas vid en fördelning av tillståndet/tillstånden om det är för att säkerställa patientens bästa.

Hur ansökan om tillstånd görs

- Fyll i ansökningsblanketten
- Till ansökan bifogas en verksamhetsplan
- Ansökan ska ha inkommit till Socialstyrelsen **senast den 26 april 2024** på adress Socialstyrelsen, 106 30 Stockholm eller NHV-ansokan@socialstyrelsen.se. Märk ansökan med det tillstånd som ansökan gäller.

Om en region avser att ansöka om flera tillstånd ska regionen fylla i en ansökningsblankett och verksamhetsplan för varje tillstånd.

Bilagor

1. Förslag till särskilda villkor

Kontakt

Vid eventuella frågor eller funderingar kring ansökningsförfarandet kontakta:
NHV-ansokan@socialstyrelsen.se

Bilaga 1. Förslag till särskilda villkor – viss vård vid arbets- och miljödermatologi

Kritisk personalkompetens

Samtliga specialister/professioner i det multidisciplinära teamet ska ha specifik erfarenhet/kunskap/kompetens inom det definierade området:

- Specialist inom dermatologi
- Kemist/Yrkeshygieniker
- Biomedicinsk analytiker
- Personal med vana av utvidgad testning med eget material och extrakt samt exempelvis test med tunnskiktskromatogram
- Testpersonal med utbildning och erfarenhet av pipetteringsteknik och standardiserad dosförfarande av allergen samt förvaring av de samma

Kritisk utrustning eller lokaler

Laboratorium med följande eller motsvarande utrustning/tekniker för diagnostik och identifiering av allergen:

- högupplösande vätskekromatografi (HPLC),
- gaskromatografi-massspektrometri (GC-MS),
- atomabsorptions spektroskopi
- tunnskikt-kromatografi

Andra kompetenser eller förutsättningar för att vården inom det definierade området ska kunna bedrivas

- Sjuksköterska
- Dataanalytiker med register- och testdata kompetens.

Övriga villkor

- NHVe ska bidra till att forskning inom det aktuella sjukdomsområdet bedrivs.
- NHVe ska verka för att etablera och utveckla ett internationellt samarbete inom tillståndsområdet.
- NHVe ska verka för strukturerad uppföljning av vårdområdet, t.ex. genom kvalitetsregister.
- NHVe ska ansvara för överrapportering till remitterande enheter och vid behov upprätta individuella vårdplaner.
- NHVe ska följa upp patientrapporterade mått.
- NHVe ska verka för framtagning av standardiserade diagnostiska processer inom det definierade området.